

Instytut Pamięci Narodowej - Archiwum

<https://archiwum.ipn.gov.pl/pl/aktualnosci/147652,Uroczystosc-wreczenia-not-identyfikacyjnych-Warszawa-12-sierpnia-2021.html>
02.03.2026, 03:24

Uroczystość wręczenia not identyfikacyjnych - Warszawa, 12 sierpnia 2021

Już dziś poznamy nazwiska 26 ofiar zidentyfikowanych przez Instytut Pamięci Narodowej. 12 sierpnia 2021, o godz. 11.00, w Pałacu Prezydenckim w Warszawie rozpocznie się uroczystość wręczenia not identyfikacyjnych rodzinom ofiar komunistycznego i niemieckiego terroru. Podczas konferencji zostaną ujawnione nazwiska i sylwetki osób, których szczątki zostały odnalezione i zidentyfikowane w ramach prac prowadzonych przez Biuro Poszukiwań i Identyfikacji IPN.

Transmisja na kanale IPNtv

- Po półtora roku od ostatniej konferencji identyfikacyjnej będziemy mogli wszystkim Polakom ujawnić imiona i nazwiska tych, których szczątki odnaleźliśmy. Ten dzień to wyjątkowe święto nie tylko dla rodzin, ale przede wszystkim dla Polski. Dla tych kilkudziesięciu zidentyfikowanych osób, których nazwiska zostaną ujawnione, kończy się droga zapomnienia. To również dla nas moment szczególnie ważny, który wieńczy pracę naszego zespołu na drodze poszukiwań ofiar reżimów totalitarnych. 12 sierpnia w Pałacu Prezydenckim powiemy o tych, po których świat miał zginąć - mówi prof. Krzysztof Szwagrzyk, zastępca prezesa IPN, dyrektor Biura Poszukiwań i Identyfikacji IPN.

- Mamy świadomość, że na ten moment rodziny czekały od kilkudziesięciu lat. Czekają również bardzo wielu Polaków. Podczas tej uroczystości ogłosimy nazwiska kilkudziesięciu zidentyfikowanych osób, które odnaleźliśmy podczas naszych prac w ostatnich latach. Są to zarówno ofiary zbrodni komunistycznych, niemieckiego terroru II wojny światowej, jak i żołnierze września 1939 r. Wśród nich są ofiary masowych mordów, a także pojedynczych egzekucji. Naszym hasłem są słowa: Powracamy Po Swoich, to znaczy, że nikogo nie pozostawiamy na „polu bitwy”. Wracamy po wszystkich. To nasze codzienne zadanie - dodaje mec. Anna Szeląg, zastępca dyrektora Biura Poszukiwań i Identyfikacji IPN.

Wręczenie not identyfikacyjnych to zwieńczenie, często wieloletnich, wysiłków pracowników Biura Poszukiwań i Identyfikacji IPN. Praca zespołu rozpoczyna się w archiwach, gdzie wśród dokumentów i relacji poszukuje się informacji o losach ofiary i miejscu domniemanego pochówku. Badanie historyczne pozwala nie

tylko wytypować miejsce poszukiwań, ale także określić cechy antropologiczne ofiary (tj. wzrost, budowa ciała czy odniesione urazy). Bardzo często pomocą w tym procesie są relacje świadków, którzy spisali je przed laty lub przekazali do IPN w czasie prowadzenia kwerendy w sprawie.

Aby móc przystąpić do działań terenowych, potrzebne jest uzyskanie formalnych zgód i zezwoleń od instytucji państwowych, a także – jeśli zachodzi taka potrzeba – od właścicieli gruntu czy dysponentów grobów wzniesionych w latach późniejszych (w przypadku prac na cmentarzach). Zabezpieczeniem formalnym oraz organizacją prac zespołu zajmuje się zespół logistyków Biura.

Działania terenowe, w których biorą udział archeolodzy i antropolodzy to zasadnicza część poszukiwań. Prace prowadzone są w bardzo zróżnicowanym terenie: na polach i w lasach, na terenach przydomowych, na terenach miejskich oraz na cmentarzach. Poszukujemy szczątków ofiar zarówno w kraju, jak i poza granicami. Tylko w 2021 r. przebadaliśmy już ponad 30 lokalizacji. W przypadku odnalezienia szczątków są one poddawane wstępnej, a później zasadniczej ocenie antropologicznej (w miejscu odkrycia szczątków, a potem w laboratorium). Ze szczątków pobierana jest próbka materiału kostnego, aby następnie porównać ją z materiałem genetycznym pozyskanym od rodzin. Pozwala to na identyfikację genetyczną ofiary, a tym samym potwierdzenie jej tożsamości.

Od dwóch lat w Biurze Poszukiwań i Identyfikacji IPN wykorzystywany jest CODIS, autorski system Federalnego Biura Śledczego (FBI), który zdecydowanie usprawnia proces przeszukiwania całej bazy zgromadzonego materiału genetycznego w zakresie wykrywania pokrewieństwa. Instytut Pamięci Narodowej jest jedynym podmiotem w Europie wykorzystującym to oprogramowanie do identyfikacji szczątków ofiar reżimów totalitarnych. To właśnie dzięki temu niezwykle sprawnemu narzędziu można było doprowadzić do identyfikacji kilku osób, których nazwiska dziś zostaną ujawnione.

Uroczystość wręczenia not identyfikacyjnych odbędzie się 12 sierpnia 2021 r. w Pałacu Prezydenckim w Warszawie. [Poprzednia konferencja miała miejsce 3 grudnia 2019 r. Ujawniono na niej nazwiska 16 zidentyfikowanych osób.](#)